

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Aquarum prodigia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

vera religione alienos, ne infortunium inuenirent, in fanis suis, & à Dijs falsis auxilium quæsiisse; nos autem, quos & Siculi, & alij ignes toties monent, diuinam iram sicut ignem exarsisse, nondum incendia lachrymis extinguere. Sicut enim, caelestis iræ ignis impietate accenditur, ita fletu & poenitentia deletur; immo anteuertitur, ne innalescat. Sed stulti in cachinos prouisi malunt lachrymis digna facere, quàm lachrymare: quibus dicitur: *Va vobis, qui ridetis nunc; quia lugebitis, & flebitis.*

Pfal. 88. 47.

Luc. 6. 25.

Quia autem prodigiorum quoque, quæ secunda acciderant, debita proposito nostro relatio est, siue igni, siue aëri ascribi potest *felicis euentus illa flamma, qua ex L. Marcij ducis duorum exercituum, quos interitus P. & Cn. Scipionum in Hispania debilitauerat, capite concionantis eluxit. Namq; eius aspectu pauidi adhuc milites pristinam recuperare fortitudinem admoniti, octo & triginta millibus hostium caesis, magnoq; numero in potestatem redacto, bina castra Punicis opibus referta ceperunt. Ad ignem quoque & aërem pariter pertinet, quod Plutarchus narrat de Themistocle. Is cum nauali pralio contra Xerxem regem pugnaret, flammam magno lumine ab Eulensine illuxisse; sonitum quoq; ac vocem, toto Thriasio agro ad mare vsque exauditam esse, velut ex hominibus multis mysticum Iacchum educentibus, scribunt. Ex multitudine verò vocum referri à terra paulatim nebulam, ac intrivemes rursus reuerti, decidereq; visam. Alij imagines & simulacra affirmarunt ab Egina apparuisse armatorum hominum, manuumq; pro Gracis attollentium, quos Aaridas esse coniecerant, à quibus ante pugnam precibus & votis implorarent opem. Ac sic Graci, Themistoclis atq; Lycomedis Atheniensis Terrarchi virtute victores contra barbaros facti Xerxem fugarunt. Ad aërem quoque pertinet, quod Iulius Obsequens refert, silentio noctis ex silua Arisia ingentem vocem auditam esse, quæ superstitiosè Siluani credita fuerat. Proclamauit autem, vicisse bello Romanum. Potuit Angelus Romanorum fuisse. Sic in igne, sic in aëre, Deus mirabilia facit.*

VI.
Valer. Max.
l. 1. c. 6. n. 2.

Plutarch. in
Themistocle.

Iul. Obsequens
c. 8.

Neque in aëre duntaxat, sed in ceteris quoque rebus. Ille enim est, qui olim dixit: *Extendam manum meam, & percutiam*

VII.
Exod. 3. 20.

Yyy 3 *Aegyptum*

Herodot. l. 1.

Egyptum in cunctis mirabilibus meis. Quare, sicut Pharaonem tunc etiam in aquarum prodigijs monuit, ita sapius postea, & alios per aquas prodigiosas erudiuit; licet nonnulli superstitionibus diuina subinde monita inquinârint. Hippocrates, cum tyrannus Athenis esset, hostiamq; immolasset, abena, ut impostæ erant, plena, & carne, & aqua absq; igne efferbuerunt, ita ut aqua redundaret. Quod portentum conspicatus Chilon Lacedamonius, qui fortè aderat, suasisit ei, primùm ne uxorem facundam duceret domũ, secundo loco, si uxorem haberet, eijceret, & si quidem ex ea filium sustulisset, abdicaret. Vereor ne in hac aqua sine ignibus ebulliente Orcinum potiùs infuerit, quàm diuinum portentum, cum neque interpretatio eius fuerit diuina. Quare ad aliud

Dionys. Halicarn. lib. 7.

aquaticum prodigium me confero, ex Dionysio Halicarnasseo sumtum. Quo tempore quinquaginta peditum millia, duodeviginti equitum, vno tempore barbari in armis habuerunt, Cumarum ciuitas à Daunijs, Vmbris, & alijs circumiectis gentibus oppugnata viderunt Vulturum & Clanium amnes hostium castra præterlabentes, retro cursum suum flexisse; eoque miraculo Cumani in spem bene gerendæ rei erecti fretique locorum opportunitate, in pugnam egressi immensum exercitum profligauerunt. Iterata sunt hæc olim aquarum miracula, vt & Egyptij in mari rubro vincerentur; & non tantùm per flumina, sed etiam per maria Israëlitz siccis pedibus transirent. Cedunt enim ad Dei imperium aquæ, & succedunt.

Valer. Max. l. 1. c. 6. n. 3.

Cum bello acri & diuturno Veientes à Romanis intra maria compulsi, capi non possent; eaq; mora non minus obsidentibus, quam obsessis intolerabilis videretur, exoptata victoria iter miro prodigio diu immortales patefecerunt: ait Valerius Maximus. Subitò enim Albanus lacus, neque caelestibus imbribus auctus, neque inundatione vllius amnis adiutus solitum stagni modum excessit. Ita obsessi diuinitus muniti videbantur. Sed opem in contrarium traxit ars Stygia. Nam eius rei exploranda gratia legati ad Delphicum oraculum missi retulerunt, præcipi sortibus, ut aquam lacus eius emissam, per agros diffunderent. Sic enim Veios in potestatem populi Romani venturos. Quod priùs, quàm legati renunciarent, aruspex Veientium à milite nostro (quia domestici interpretæ decerant)

raptus

raptus, & in castra perlatu, dixerat. Ergo senatus duplici pradi-
 ctione monitus, eodem pæne tempore, & religioni paruit, & hostium
 orbe potitus est. Hæc Valerius, quæ etsi aruspicina, & oracu-
 lum falsi Numinis contaminet, contigisse tamè per aquas plus
 nimio credibile est; cum paria, à Valerio Maximo recensita, vt
 de aqua, quæ apud Cerites sanguine commixta fluxit, confir-
 met D. Augustinus, qui ait, *etiam cum natos infantes de uteris*
matrum quedam verba clamasse: volasse serpentes, feminas (&
gallinas, ut homines) in masculinum sexum fuisse conuersas. Et quis
 dubitet, aquis mirabilia, in signum diuini vel fauoris, vel fu-
 roris contigisse? Nonne nos ipsi, in vltimis Comitij Ratispo-
 nensibus Anno 1631. celebratis coram experti sumus, omni-
 bus prodigium, immò miraculum agnoscentibus, Danubium,
 vna repente nocte, glacie resoluta, fluxisse, transitumq; Panie-
 rio & copijs illius negasse; quæ repentinæ aduenerant, & pæne
 totius imperij legatos, vnà cum optimo Cæsare Ferdinando
 III. oppresserant imparatos? Ne Danubium igitur transirent,
 congelatum ex aquis pontem illis Deus subduxit, aquas obie-
 ct, & vnà glaciem ac consilia hostium dissoluit.

S. Augustin.
 lib. 4. de ciu.
 Dei.

De signis, per terræ motum, mutationesque editis, est
 passim ex authoribus occasio intelligendi. M. Tullius ad a-
 ruspicinæ rationem refert, quæ Tages quidam dicitur in agro
 Tarquinensi, cum terram araret, & sulcus altiùs impressus
 esset, voce repentè existente, audiuisse. Sed sæpe vox aliud
 monuit, aliud auditor intellexit. Quid tonitrua de cælo,
 quid terræ tremebundæ mugitus aliud significant, quàm vt
 iram Dei fugiamus? Vt enim homini, qui Conditori suo ser-
 uit, seruiunt omnia; ita eidem exorbitanti omnia minitan-
 tur. *Omnis enim creatura ad suum genus ab initio refigurabatur,*
deseruiens tuis præceptis, ut pueri tui custodirentur illasi. Nam
nubes castra eorum obumbrabat, & ex aqua, qua ante erat, terra
arida apparuit, & in mari rubro via sine impedimento, & campus
germinans de profundo nimio: per quem omnis natio transiit, qua
regebat tua manu, videntes tua mirabilia & monstra. Sed quia
 hæc pertinent omnia monstra terrarum, sæpius à nobis attin-
 genda, compendio locus esto.

VIII.
 Cic. de diuin.

Sapi. 19. 6.

Præcipua